

VERBINDING OF VERLICHTING

DOOR KAREL BUNTINX

Iedereen gelooft. Maar wat is geloven? De eenvoud van dat woord verwacht veel mensen. Wij zijn allemaal gevormd om te geloven dat we zelf remedies voor onze noden kunnen, misschien moeten, vinden. Er zijn mensen geweest die daartoe met ruwharen kleren over hun blote vel rondliepen, die op hun knieën de trappen van kathedralen opkropen of die lange afstanden blootsvoets over scherpe keien liepen, bijvoorbeeld omdat ze geloofden zo te kunnen herstellen wat ze verkeerd gedaan hadden. Dat is een geloof.

Er is een ander soort geloof. Je gelooft bijvoorbeeld dat de stoel waarop je zit je zal blijven dragen, dus je gaat er met je volle gewicht op zitten. Je gelooft dat water gezond voor je is, dus je drinkt elke dag vloeistoffen. Je vertrouwt erop dat de lichtschakelaar de lampen zal aansteken, dus je drukt erop als het donker wordt...

En dan staat daar weer iets totaal anders over geloof: "Wie in Mij gelooft heeft eeuwig leven". Dat zegt de Bijbel in Joh 6, 47. Dus: "Geloof in mij", zegt Jezus. En dat zou dan het definitieve antwoord op alle vragen moeten zijn, toch zeker voor wat betreft de belangrijke dingen van het leven zoals de fundamentele levensvragen die voortdurend je denken en je handelen bepalen. De christelijke geloofsweg die mens en God verbindt, is echter een weg die 2000 jaren slijtage over zich heen heeft zien gaan en ondertussen wat uitgewoond lijkt. Het is een weg die door de tijd heen meer in een armoedig stopwoord verveld is waarin alles van echte waarde gevild lijkt. En toch zegt de Bijbel dat en toch geloven vele miljoenen mensen dat ze waar is. Geloof in die Jezus, en...!

Of... zijn er toch in nog andere antwoorden? Ja, inderdaad. Er is nog een tweede grote geloofsweg en die pretendeert zelfs alle problemen te kunnen oplossen. Er is met name ook nog de Verlichtingsgeloofsweg die in de loop van de laatste tweehonderd jaar dat eerste, toen zwaar verontreinigde geloof weggedrukt heeft en toen met nieuwe, vurige, wervende antwoorden kwam. Alleen blijkt dat die weg na amper twee eeuwen al zichzelf tegengekomen is. Dat ze ontdekt heeft dat alles wentelt en keert, dat haar nieuwe wijn al terug in water veranderd is, dat haar dromen en ambities alleen maar dromen en ambities gebleven zijn.

Laat het me verduidelijken. Het christelijke antwoord stelt dat de waarheid tot iedere mens komt door een door God gegeven openbaring (zie Rom. 1:21-22). De houding van elke mens wordt dan bepaald door zijn reactie daarop. De

bijbel stelt daarop dat de mens niet autonoom kiest, maar vanuit een onderwerping aan het gezag, aan de wet van God, vanuit een VerbindinG aan de persoon Jezus. In de praktijk betekent dit dat ten aanzien van de kwesties van het denken, handelen, normering en waarden, de christen zich wendt naar de bijbel die hem doorverwijst naar de allesbeslissende autoriteit, die God is.

In het Verlichtingsdenken daarentegen verklaarde de mens zichzelf autonoom. Elke openbaring werd verworpen. En toen God werd afgezworen, werd de mens zelf god. Hij gaf zich over aan een nieuwe religie met als kern het vooruitgangsgeloof waarin er geen doel meer is, geen zin, geen goed en kwaad, geen ideaalbeeld. De mens die toen de maatstaf van alles werd, is vandaag verworden tot een verblindende tegenreligie waarin Oberon, de koning der schaduwen en elfen, alle macht naar zich toegetrokken heeft met al de vernietigende gevolgen vandien. Want op alle domeinen van het leven is er vandaag wanorde, illusie en hyperkinetische destructie ontstaan. Van op het domein van het meest alledaagse wetenschappelijk onderzoek tot dat van de oude, oerdegelijk gewaande fysica, van de zogenaamde psychologische in- en doorzichten in het menselijke wezen tot de onverwachte instabiliteiten van muterende genen, van een universum dat niet vaststaat maar constant expandeert, tot zelfs het verbijsterende feit dat de allereerste bouwstenen van de materie niet bestendig zijn. Overal destructie.

Die utopische dromen van een betere orde zonder God, en van een beheersbare en gelukkige wereld, blijken nu niet uit te komen. Integendeel, ze roepen geweld en strijd op. De mens is niet te vertrouwen bij zijn eigen idealen. De mens is te zwak om blijvend in zichzelf te geloven. De Verlichting heeft gefaald.

Daarom zou die kritische zelfverantwoording ons nu moeten terugbrengen tot de rehabilitatie van het christendom dat helemaal niet zo ontworteld is als ons werd, en ook nog wordt, wijsgemaakt door denkers, politici en mediabestuurders die openlijk: "Ni Dieu, ni maitre" riepen en de moraal en de maatschappij op de nieuwe humanistische grondslagen hebben proberen te bouwen maar ze vernield hebben.

Tijd dus voor een ommekeer, een terugkeer. Een uitkijken naar een eeuwig leven bij God in de toekomst en een licht op ons pad daar naartoe. Met andere woorden: terug naar Jezus, de Christus, de Leeuw, de Koning der koningen!!!